

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 11/2020 els membres del Consell de la Informació de Catalunya van adoptar per unanimitat i en reunió virtual online de data 5 de novembre de 2020 el següent acord, segons la documentació de l'expedient:

### **Expedient núm. 11/2020**

**ASSUMPTE:** Escrit de queixa de la senyora C.C, rebut el 10 de juny de 2020, denunciant que la informació "Un detenido por el asesinato de un indigente en Dosrius", publicada a lavanguardia.com el 13 de maig de 2020, vulnera els criteris 1, 2 i 3 del Codi Deontològic dels Periodistes de Catalunya.

### **ANTECEDENTS**

La crònica motiu de la queixa narra la detenció practicada per agents dels Mossos d'Esquadra d'un home a Dosrius com a presumpte culpable de la mort d'un altre, el cos del qual va ser trobat sota d'un cotxe, a les immediacions d'aquesta localitat del Maresme. Sota l'epígraf "Sucesos", la informació té aquest títol: "Un detenido por el asesinato de un indigente en Dosrius". I el cos del titular queda ampliat amb el següent subtítol: "El cuerpo de la víctima fue localizado el lunes en un camino rural que conecta con Llanerxes con evidentes signos de criminalidad".

La senyora C.C. diu que a la informació hi ha dades errònies, que conté expressions que menystenen la dignitat de la víctima i que el diari ha desatès la seva responsabilitat, ometent la petició de rectificació que reiteradament els ha presentat. Acompanya la queixa amb el text d'un correu electrònic, que ha enviat diverses vegades al mitjà, demanant la rectificació de les dades errònies, i que mai ha sigut atès. Com a comprovant de que el diari el va rebre, aporta la resposta electrònica enviada per error des de la secretaria de redacció, amb aquest text: "Menuda plasta, no para!!"

La informació, signada per Fede Cedó, està feta a partir de la nota difosa pels Mossos d'Esquadra i incorpora dades aportades pel propi periodista. El comunicat policial es limita a una breu exposició dels fets. I a la crònica, el periodista hi afegeix el nom de bateig de la víctima, l'edat aproximada, la professió i altres circumstàncies personals de la seva vida. Pel que fa a la descripció de la víctima, el periodista s'expressa amb aquests termes: "La víctima era un indigente (...) que vivía en una cabaña en el bosque de Dosrius. Era muy conocido en la población porque a menudo deambulaba borracho por las calles". A més, fa una especulació sobre com s'hauria produït l'assassinat, el grau de violència que hauria requerit i apunta que el mòbil podia ser una discussió entre l'assassí i la víctima.

Segons la queixa, ni el nom ni l'edat ni la professió no són correctes, la qual cosa vulnera el Criteri 1 del Codi Deontològic que insta a "informar de manera acurada i precisa". Tampoc és cert, diu la senyora C.C., que la persona trobada morta fos un indigent i que les afirmacions sobre les circumstàncies de la seva vida "són una falta de respecta cap a la víctima, els seus familiars i els qui l'estimaven". Per això, creu vulnerat el Criteri 2 del Codi que recomana "evitar perjudicis per

informacions sense prou fonament”. Finalment, la queixa creu vulnerat també el Criteri 3 per no haver rectificat les informacions incorrectes.

### **AL.LEGACIONS**

Tot i haver-les-hi demanat reiteradament des de la secretaria d'aquest Consell, el diari La Vanguardia no ha presentat cap al·legació a la queixa formulada per la senyora C.C.

### **PONÈNCIA**

La informació distribuïda pels Mossos d'Esquadra només relata els fets i no aporta cap dada personal ni de la víctima ni de la persona detinguda. Els detalls personals que aporta lavanguardia.com són fruit de la investigació que n'hagi pogut fer el periodista. Al final de la crònica, l'autor diu que *“todos estos detalles se conocerán cuando el juez de guardia de Mataró levante el secreto de sumario”*.

No és funció d'aquest Consell esbrinar si el nom de pila, l'edat o la professió de la persona trobada morta són els que consten a la informació, quan el cas està encara sota secret de sumari. Tampoc podem aclarir de manera fefaent la condició d'indigència que el cronista atorga a la víctima. Per tant, es fa difícil -per no dir impossible- saber si les dades són precises com requereix el Criteri primer del Codi Deontològic dels Periodistes de Catalunya invocat a la queixa.

En canvi, cal ressenyar que el periodista no cita cap font quan dona aquestes dades. En aquest sentit, el Criteri cinquè adverteix de que “les fonts s'han de citar perquè la informació sigui creïble”. I tot i que preveu que les fonts puguin ser protegides “invocant el secret professional quan sigui necessari”, no podem pensar que aquest sigui el cas, perquè el periodista no ho especifica en cap moment.

El Criteri cinquè també insta al periodista a posar-se “en contacte prèviament amb els afectats per donar-los la possibilitat de resposta”. I no podem deduir ni de la crònica ni de la queixa rebuda que el periodista hagi contrastat les seves afirmacions amb l'entorn de la víctima.

Segons la queixa, la informació de lavanguardia.com hauria vulnerat també el Criteri segon del Codi, que insta a no “usar expressions injurioses ni difondre dades imprecises o sense base suficient que puguin lesionar la dignitat de les persones...” El periodista defineix la víctima com a indigent, ja en el titular. I en el cos de la informació explica que era un home molt conegut a Dosrius perquè sovint vagarejava borratxo pels carrers. Un cop més resulta difícil per aquest Consell valorar la precisió d'aquestes dades que, en cas de no tenir base suficient, vulnerarien el Criteri segon del Codi. Però sí que podem afirmar que la descripció de la víctima com a una persona amb problemes amb l'alcohol no aporta cap valor noticable a la crònica i, en canvi, lesiona la dignitat de la persona trobada morta quan ja no té ni possibilitat de defensar-se'n. Prèviament, el cronista ha definit aquesta persona citant la seva la seva antiga professió (ex-mecànic) i per la seva condició actual d'indigent, trets suficients per descriure-la sense vulnerar la seva dignitat. I en aquest sentit, el Criteri novè és molt explícit, quan diu que “les persones han de ser tractades amb respecte i dignitat, particularment les més vulnerables” i que “cal evitar les intromissions innecessàries i les especulacions gratuïtes sobre els seus sentiments i circumstàncies”.

Finalment, la queixa denuncia la vulneració del Criteri tercer que insta a “rectificar les informacions incorrectes”. Cal recordar que segons la queixa ni la professió ni l’edat de la persona trobada morta són correctes i que tampoc estava en situació d’indigència.

Com ja hem dit, es fa difícil esbrinar si les dades publicades són correctes o no, quan el cas està sota secret de sumari i quan el periodista no explicita cap font. Per tant, no podem demanar al mitjà la rectificació, però tampoc afirmar que el Criteri segon no s’hagi vulnerat. No serà fins que s’aixequi el secret del sumari que podrem saber-ho.

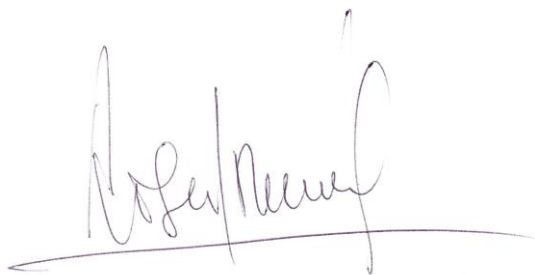
Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

### **A C O R D**

Tot i que la persona que presenta la queixa creu vulnerat el Criteri 1, per no informar de manera acurada i precisa, i el Criteri 2, per haver causat perjudicis per informacions sense prou fonament, un cop analitzada la informació publicada a lavanguardia.com el dia 13 de maig de 2020 sota el títol “*Un detenido por el asesinato de un indigente en Dosrius*”, aquest Consell creu que de manera més específica els Criteris que s’han vulnerat són el 5 i el 9. El Criteri 5 per no citar les fonts utilitzades en l’elaboració de la crònica i perquè el periodista no contacte amb totes les parts implicades citades a la informació. El Criteri 9 per una intromissió innecessària en les circumstàncies personals de la víctima, que lesiona la seva dignitat.

Per últim, no podem afirmar -però tampoc negar- que s’hagi vulnerat el Criteri 3 que insta a rectificar les informacions incorrectes, mentre els fets descrits pel periodista segueixin sota secret de sumari.

I per que així consti s’estén la present certificació a Barcelona en data 5 de novembre de 2020. Certifico.



Roger Jiménez

President